

На злітно-посадковій смузі на острові Мартас-Віньярд стоїть приватний літак зі спущеним трапом. Це дев'ятимісячний «ОСПРЕЙ-700 Ес-Ел», збудований дві тисячі першого року в місті Вічита, штат Канзас. Тяжко сказати напевно, кому належить цей літак. За документами, ним володіє нідерландська холдингова компанія з поштовою адресою на Кайманових островах, але на фюзеляжі — логотип «Галл-Вінг ейр». Капітан Джеймс Мелоді — британець, а другий пілот Чарлі Буш родом з Одесси, що в штаті Техас. Стюардеса Емма Лайтнер народилась у Німеччині, в місті Мангейм, у сім'ї лейтенанта Повітряних сил Америки та його зовсім юної дружини. Разом вони переїхали до Сан-Дієго, коли Еммі було дев'ять.

У кожного з них був свій шлях. Вони здійснювали власний вибір. Залишається загадкою те, як двоє людей опиняються в одному місці в той самий час. Ви ідете в ліфті з десятком незнайомців. Сідаєте в автобус, стоите в черзі до туалету. Це відбувається щодня. Безглуздо намагатися передбачити, куди ви підете й кого зустрінете.

З переднього люка, з-за трохи спущених жалюзі, ллеться м'яке сяйво галогенних ламп. Тут ви не побачите різкого флуоресцентного світла, як у звичайних пасажирських літаках. За два тижні в інтер'ю для «Нью-Йорк мегезін» Скотт Барроуз скаже, що під час першого польоту на приватному літаку його найбільше здивували не широкий вибір напоїв у барі чи купа вільного місця для ніг, а те, яким індивідуальним здавався інтер'єр салону; ніби, досягнувши певного рівня доходів, можеш під час польоту почуватися як у дома.

Вечір на Віньярді видався лагідний: повітря прогрілося до тридцяти градусів за Цельсієм, дув легенький південно-західний вітер. Виліт заплановано на десяту. Упродовж останніх

трьох годин над узбережжям згущувався туман, його цупкі білі щупальця повільно повзли по злітній смузі, залитий світлом прожекторів.

Першими на своєму «рендж-ровері» прибувають Бейтмані: батько Девід, мати *Merrі* та двоє дітей — Рейчел і Джей-Джей. Добігає кінця серпень, отже, *Merrі* з дітьми пробули на острові місяць, а Девід прилітав до них із Нью-Йорка на вихідні. Чоловікові тяжко вибиратися на довший час, хоч би якому хотілося. Девід працює в індустрії розваг, а точніше, люди з його галузі тепер називають це теленовинами. Як давньоримський Колізей, тільки на арені — інформація і думки.

Девід — високий чоловік, у нього такий голос, як у тих недоброзичливців, що намагаються по телефону когось залякати. Людей, які вперше з ним бачаться, вражає розмір його рук. Девідів син Джей-Джей заснув у машині, і поки інші вже квапляться до літака, батько нахиляється до автокрісла та обережно бере малюка на руки. Хлопчик інстинктивно обхоплює руками татову шию, його обличчя промениться спокоєм. Від теплого синового дихання по Девідовій спині біжать мурашки. Він відчуває тазові кістки дитини своєю долонею, а ще відчуває, як хлопчик ніжками обхопив його за талію. У свої чотири Джей-Джей достатньо дорослий для того, щоб знати, що люди помирають, але ще маленький, щоб розуміти, що одного дня він також помре. Девід і *Merrі* називають його своїм вічним двигуном, адже впродовж дня він не зупиняється ні на хвилину. Коли Джей-Джесіві було три, він спілкувався найчастіше не звичайним чином: він рикав, як динозавр. А тепер перериває розмови, з безкінечним терпінням запитує про значення кожного слова, яке чує, поки не дістає відповіді або поки його не попросять помовчати.

Девід зачиняє дверцята автомобіля ногою, трохи похитнувшись через синову вагу. Однією вільною рукою він тримає телефон біля вуха.

— Передай йому: якщо хоч слово скаже, — тихо говорить чоловік, щоб не розбудити хлопчика, — ми судитимемося з ним, допоки йому не стане здаватися, що адвокати падають із неба, як жаби під час дощу.

У п'ятдесятишестирічного Девіда така статура, що здається, ніби його тіло огорнене товстим шаром жиру, неначе він у бронежилеті. Чоловік має вольове підборіддя, густу шевелюру. У дев'яностох він здобув собі ім'я, очолюючи політичні кампанії губернаторів, сенаторів й одного президента, якого обирали на два терміни; але двотисячного року Девід звільнівся та став керувати лобістською фірмою на Кей-стрит. За два роки до нього підійшов підстаркуватий мільярдер і запропонував створити цілодобовий телеканал новин. Тож за тринацять років дохід компанії становив тринацять мільярдів, а сам Девід обзавівся офісом на останньому поверсі, з вікнами, які витримали б вибух бомби, а ще — корпоративним літаком.

Йому нечасто вдається бачитися з дітьми. Із цим згодні обое, і Девід, і *Merrі*, хоча відсутність чоловіка регулярно стає причиною суперечок. Тобто *Merrі* порушує це питання, а Девід обороняється, навіть коли серцем відчуває, що дружина має рацію. Та хіба шлюб — це не боротьба двох протилежностей за спільну справу?

На злітній смузі зараз здіймається вітер. Чоловік усе ще говорить по телефону, водночас дивиться і на *Merrі* й усміхається, а свою усмішкою ніби промовляє: «Я радий бути тут, з вами». Каже: «Я кохаю тебе». А також: «Знаю, я знову розмовляю в робочих справах, але, прошу, будь поблажлива». І ще: «Важливо, що я поруч, що ми всі разом».

Чоловік усміхається, щоб вибачитись, але в усмішці видно й твердість.

Merrі всміхається у відповідь, але машинально й сумно. Правда в тому, що жінка більше не контролює цього: прощає чоловіка чи ні.

Іхній шлюб триває менше, ніж десять років. Нині *Merrі* тридцять шість, колись вона була вихователькою в дитячому садку: гарненькою, такою, про яку мріють хлопці, коли ще навіть не розуміють різниці між тим, що таке потяг до жіночих грудей у малюків, і тим, що це означає в підлітковому віці. Міс *Merrі*, як її називали діти, була життєрадісна та любляча. Вона приходила о шостій тридцять ранку, щоб дати всьому лад, і залишалась допізна, щоб написати звіти про хід роботи й попрацювати над

планами занять. Тоді міс Меррі була двадцятишестирічною дівчиною з Підмонта, що в штаті Каліфорнія, і їй подобалося навчати. Меррі просто обожнювала свою роботу. Для трирічних дітей вона була першою, хто сприймав їх усерйоз і слухав, з нею вони почувалися дорослими.

Якось у четвер ранньою весною дві тисячі п'ятого року до.ля — якщо можна так сказати — звела Меррі й Девіда в бальномому залі готелю «Волдорф-Асторія». Там улаштували благодійний прийом, щоб зібрати гроші для освітнього фонду. Меррі прийшла з подругою. Девід — член правління. Вона — сором'язлива красуня, у квітчастій сукні, з невеликою плямкою від синьої фарби для малювання під правим коліном. Впливовий і привабливий, у костюмі з піджаком на два гудзики, він здавався небезпечним хижаком. Меррі не була наймолодшою чи найгарнішою на тій вечірці, але тільки в неї в сумочці була крейда, тільки вона могла виготовити вулкан із пап'є-маше, тільки вона мала смугастий циліндр, як у «Кота у капелюсі», і надівала його на роботу щороку в день народження Доктора Сьюза¹. Інакше кажучи, вона була такою, якою Девід хотів бачити дружину. Він вибачився перед колегами й підійшов до дівчини, демонструючи свою біlosніжну усмішку.

Нині, озираючись назад, можна сказати, що Меррі просто не могла встояти.

Минуло десять років, у подружжя є двоє дітей і таунхаус² на Грейсі-сквер. Їхня дев'ятирічна донька Рейчел навчається в школі Беррлі разом із сотнею інших дівчаток. Тепер Меррі не працює, вона сидить у дома й виховує Джей-Джея, що доволі незвично для жінок у її становищі — безтурботних дружин мільйонерів-трудоголіків. Коли Меррі вранці виходить гуляти із сином у парк, то виявляється, що на ігровому майданчику вона така одна: мати, яка весь день перебуває з дітьми. Інших малюків супроводжують остров'янки, що штовхають поперед

¹ Псевдонім Теодора Зойса Гайзеля (1904—1991) — американського дитячого письменника і мультиплікатора, автора казки «Кіт у капелюсі» (1957), у якій центральним є образ кота у високому смугастому біло-червоному капелюсі.

² Кількаповерховий житловий будинок або комплекс будинків, де містяться помешкання двох чи більше власників, зазвичай з ізольованим входом.

себе візочки, виготовлені у Європі, і ні на мить не відволікаються від своїх мобільних телефонів.

Зараз, уже на злітній смузі, Меррі відчуває, як її тіло проходить холодом, і щільніше закутується в літній кардиган. Щупальця туману перетворилися на хвилі, які повільно пливуть над асфальтом.

— Ти впевнений, що в таку погоду можна летіти? — питає Меррі свого чоловіка, який іде попереду.

Він саме піднявся по трапу, де з ним привіталаась, усміхнувшись, їхня стюардеса Емма Лайтнер, вбрана в елегантний блакитний костюм.

— Усе буде добре, мамо, — говорить дев'ятирічна Рейчел, прямуючи вслід за матір'ю. — Керувати літаком можна насліп.

— Так, я знаю.

— У пілотів є спеціальні пристрої.

Меррі приязно всміхається дочці. Рейчел несе зелений рюкзак. У ньому лежать «Голодні ігри»¹, ляльки Барбі та айпад. З кожним кроком рюкзак ритмічно постукує її по спині. Така велика дівчинка. Уже тепер помітно, якою жінкою вона буде. Професоркою, що терпеливо чекає, поки ти сам знайдеш помилки. Інакше кажучи, найрозумнішою людиною в кімнаті, але не снобом; Рейчел ніколи не хизуватиметься, у неї добре серце та приемний сміх. Питання в тому, чи вона такою народилася, чи ці риси розвилися під впливом обставин? Через те що сталося з нею в дитинстві? На просторах інтернету, в нулях і одиничках бінарного коду, зберігається ціла сага: статті, фотографії, репортажі на «Ютубі», — сотні годин людської праці. Торік один з авторів щотижневика «Нью-Йоркер» хотів написати книжку, але Девід без зайвого галасу поклав край його спробам. Урешті-решт Рейчел — просто дитина. Коли Меррі думає про те, що могло скластися не так, її серце сповнюється жахом.

Вона інстинктивно озирається на «рендж-рover», поблизу якого Джил по рації зв'язується з передовою командою охорони.

¹ Роман-бестселер американської письменниці Сюзанні Коллінз (англ. «The Hunger Games», 2008), частина трилогії, створеної в жанрі антиутопії.

Джил — їхня тінь, великий ізраїльтянин, який ніколи не знімає куртки. Він із тих людей, яких багаті називають «особистими охоронцями». На зріст приблизно сто дев'яносто сантиметрів, важить вісімдесят шість кілограмів. Є причина, з якої він ніколи не знімає куртку; причина, яку ввічливі люди не обговорюють. З Бейтманами Джил пробув чотири роки. До нього родину охороняв Міша, а ще раніше — ціла купа чоловіків, у костюмах і без почуття гумору, які в багажниках авто зберігали вогнепальну зброю. У ті роки, коли Merrі працювала вихователькою, вона поглузувала б із такого «збройного вторгнення» у сімейне життя. Сказала б, що це самозакохано: думати, ніби через гроші можна стати мішенню для злочинців. Але все змінили липневі події дві тисячі восьмого року, коли її доночку викрали й жінка три дні нетямилася від страждань, аж поки дівчинку не повернули.

Стоячи на трапі, Рейчел повертається та, копіюючи королеву, має рукою порожній злітній смузі. На ній блакитна флісова кофта поверх сукні, волосся зібране в низький хвостик. Будь-які свідчення про ту школу, яку завдали Рейчел за ті три дні, майже непомітні: дівчинка боїться тісних приміщень і дещо тривожиться поряд із незнайомими чоловіками. Проте вона завжди була веселою дитиною, енергійною бешкетницею, з лукавою посмішкою; і Merrі була невимовно вдячна вищим силам за те, що її доночка такою й залишилась, хоч і не могла збегнути, як дівчинці це вдалося.

— Доброго вечора, місіс Бейтман, — промовляє Емма, коли Merrі сходить на верхівку трапа.

— Вітаю вас, дякую, — машинально говорить жінка.

Їй, як завжди, хочеться вибачитися за їхнє багатство, не за чоловікове, а за своє, у що вона досі не може повірити. Не так давно вона була вихователькою в дитячому садочку й жила з двома злими дівчатами, майже як Попелюшка, у шести-поверхівці без ліфта.

— Скотт уже на місці? — питает Merrі.

— Ні, мем. Ви приїхали перші. Я відкоркувала пляшечку піно-грі. Не бажаєте випити?

— Не зараз. Дякую.

Салон літака вражає розкішлю, стіни оздоблені блискучими панелями з ясена. Сірі шкіряні сидіння стоять попарно — це ніби натяк на те, що летіти з компаньйоном буде приємніше. У салоні особливо тихо, як у президентській бібліотеці. Хоча Merrі вже багато разів літала приватним літаком, вона досі не могла звикнути до такого привілею. Цілий літак — тільки до їхніх послуг.

Девід укладає сина на сидіння та вкриває його ковдрою. Знову розмовляє по телефону, і цього разу, очевидно, дзвінок серйозний. Merrі визначила це з того, як люто чоловік стискає щелепи. Хлопчик на сидінні ворушиться, але не прокидається.

Рейчел зупиняється біля кабіни пілотів, щоб побазікати. Хоч би куди вона йшла, завжди шукає представників місцевої влади й закидає їх запитаннями. Merrі помічає біля дверей кабіни Джила: дівчинка не зникає з його поля зору. Окрім пістолета він носить електрошокер і пластикові наручники. Джил — найтихіша людина з усіх, кого жінка зустрічала.

Тримаючи однією рукою телефон біля вуха, другою рукою Девід стискає плече дружини.

Потім, затуляючи динамік, він питає:

— Ти рада, що май повертаємося додому?

— У мене змішані почуття, — відповідає Merrі. — Тут так добре.

— Можете залишитись. І хоча в нас плани на наступні вихідні, але загалом — чом би й ні?

— Не треба. Діти підуть до школи, а я в четвер маю бути на раді музею. — Дружина всміхається йому й каже: — Я погано спала. Просто втомилася.

Девід поглядом зупиняється на чомусь за плечима Merrі. І хмурніє.

Вона повертає голову. На верхівці трапа стоять Бен і Сара Кіплінги. Це заможне подружжя — скоріше Девідові друзі, ніж друзі їхого дружини. Однак Сара все-таки пронизливо скрикує, коли бачить Merrі.

— Любонько, — протягує вона, широко розкинувши руки.

Сара обімається з Merrі, а позаду них ніякovo тупцює стюардеса, тримаючи в руках тацю з напоями.